

Terugblik minimabeleid 2014 en vooruitblik 2015 evaluatie inzet extra middelen armoedebestrijding

H. Luijten
RSD AV
12-5-2015

Inhoud

1. Inleiding
2. Terugblik: minimabeleid, bijzondere bijstand en extra middelen armoedebestrijding 2014
 - 2.1 Beschikbare regelingen
 - 2.2 Uitgaven en gebruik regelingen 2014
 - 2.3 Welke kostensoorten van het minimabeleid, bijzondere bijstand zijn gestegen in 2014?
 - 2.4 Ontwikkeling bereik
 - 2.5 Evaluatie inzet extra middelen armoedebestrijding 2014
3. Vooruitblik minimabeleid, bijzondere bijstand en inzet extra middelen armoedebestrijding 2015
 - 3.1 Verwachte uitgaven en verwacht gebruik regelingen 2015
 - 3.2 Extra middelen armoedebestrijding
 - 3.3 Consequenties verschuiving doelgroep van 110% van de bijstandnorm naar 115 of 120% van de bijstandsnorm.
 - 3.4 Adviezen cliëntenraad RSD
 - 3.5 Financiële Maatwerkvoorziening (Wmo)
4. Conclusie

1. Inleiding

Het doel van armoedebeloid is het bestrijden van armoede en het voorkomen van sociale uitsluiting voor mensen met een laag inkomen door:

1. Het stimuleren van deelname aan maatschappelijke activiteiten.
2. Het bieden van inkomensondersteuning door het verstrekken van financiële bijdragen of bijstand in natura in de vorm van bijzondere bijstand en/of minimaregelingen.

Het Rijk stelt structureel extra geld beschikbaar voor armoedebestrijding: voor 2014 was dat 70 miljoen euro en daarna 90 miljoen euro per jaar tot en met 2018. Het grootste deel hiervan betreffen de extra middelen die structureel aan gemeenten ter beschikking worden gesteld via het gemeentefonds. Ondanks dat het hier geen geoormerkte gelden betreft, roept staatssecretaris Klijnsma gemeenten op om het geld zo gericht mogelijk in te zetten waarvoor het bedoeld is. Deze extra middelen staan niet los van het reguliere minimabeleid en de uitgaven voor de bijzondere bijstand. Daarom volgt er in deze notitie een terugblik naar 2014 en een vooruitblik naar 2015.

2. Terugblik: minimabeleid, bijzondere bijstand en extra middelen armoedebestrijding 2014

2.1 Beschikbare regelingen

RSD kent de volgende minimaregelingen voor inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.

Voor volwassenen:

- Langdurigheidstoeslag (vanaf 1-1-2015 Individuele Inkomensvoet). Deze toeslag is alleen bedoeld voor mensen die langdurig van een laag inkomen rond moeten komen, geen zicht hebben op hogere inkomsten en de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt.
- Regionaal Declaratiefonds Volwassenen (RDF) Deze regeling is er voor zaken die er in onze maatschappij bij horen, maar die niet noodzakelijk zijn voor levensonderhoud. Dit zijn sportieve, culturele, sociaal-culturele en educatieve activiteiten. Iedereen die voldoet aan de inkomensgrens kan gebruik maken van deze regeling.
- Regionaal Declaratiefonds Bijzondere Uitgaven (RFBV). Dit fonds is voor mensen van 65 jaar of ouder, gehandicapten en chronisch zieken.
- Collectieve Zorgverzekering. RSD heeft een collectieve ziektekostenverzekering met aanvullende verzekering. De premie is aanzienlijk lager want de RSD betaalt mee aan de zorgverzekering.

Voor kinderen via Stichting Leergeld:

- Regionaal Declaratiefonds (RDF) voor sportieve, (sociaal)-culturele, educatieve activiteiten
- RDF Indirecte studiekosten
- PC privé project

Beleid individuele bijzondere bijstand

Individuele bijzondere bijstand is altijd maatwerk, want dit wordt alleen toegekend als de uitgave bijzonder is en echt noodzakelijk. Dit zijn kosten die iemand door persoonlijke omstandigheden moet maken en die niet uit het normale inkomen betaald kunnen worden. Vaak zijn het kosten die iemand maakt door medische of sociale omstandigheden. Ook zijn het kosten die nergens anders (volledig) vergoed worden en waarvoor geen lening afgesloten kan worden. Ook mensen met een laag inkomen die geen bijstandsuitkering hebben kunnen een beroep doen op de individuele bijzondere bijstand. Als het inkomen hoger is dan de geldende bijstandsnorm, dan moet iemand zelf een deel van de kosten betalen. Er wordt dan rekening gehouden met draagkracht. Bijzondere bijstand wordt 'om niet' verstrekt of in de vorm van een geldlening. 'Om niet' betekent dat de bijstand in principe niet terug betaald hoeft te worden.

2.2 Uitgaven en gebruik regelingen 2014

Om de extra kosten bijzondere bijstand in beeld te krijgen kijken wordt de rekening 2014 vergeleken met de begroting 2014 en vervolgens worden de extra uitgaven van de Eenmalige Koopkracht Tegemoetkoming er afgehaald omdat dit eenmalige uitgaven zijn. De extra uitgaven bijzondere bijstand/ minimabeleid 2014 zijn dan € 258.800.

Vergelijking begroting 2014 met jaarrekening 2014	
Oorspronkelijke begroting 2014 programma Zorg	€ 1.520.000
rekening 2014 programma zorg	€ 1.951.300
extra uitgaven tov oorspronkelijke begroting	€ 431.300

extra uitgaven tov oorspronkelijke begroting	€ 431.300
uitgaven voor de Eenmalige Koopkracht Tegemoetkoming 2014.	€ 172.530
De extra uitgaven bijzondere bijstand/ minimabeleid 2014	€ 258.800

Ondanks de stijging van deze uitgaven is de jaarrekening 2014 (programma Zorg) afgesloten met een batig saldo van € 119.600. Dit heeft te maken met het feit dat de Eenmalige Koopkracht Tegemoetkoming financieel voordelig heeft uitgepakt in 2014.

2.3 Welke kostensoorten van het minimabeleid, bijzondere bijstand zijn gestegen in 2014?

In onderstaand schema is te zien op welke onderdelen de kosten zijn gestegen of gedaald in 2014 ten opzichte van 2013. Er is geen rekening gehouden met debiteuren ontvangsten, enkele correcties etc.

	Aantal Verstrekingen opzichte van 2013 ¹	
Bijzondere bijstand		
voorziening voor het huishouden	-80	€ -3.356
directe levensbehoeften	116	€ 59.181
financiële transacties	614	€ 98.633
kosten maatschappelijke zorg	-59	€ -6.332
medische dienstverlening	-25	€ -5.772
overige kosten	23	€ -4.418
uitstroombevordering	100	€ 17.860
voorziening voor opvang	15	€ 2.385
voorziening voor wonen	-12	€ -12.181
Minimaregelingen		
RDF	258	€ 22.639
RDF (St. Leergeld)	67	€ 38.719
RFBU	132	€ 29.652
collectieve zkv 2012	386	€ 4.147
PC-project	-12	€ -7.177
langdurigheidstoelage	78	€ 31.484
Totaal RSD	1601	€ 265.464

Hieronder worden de grote verschillen tussen 2013 en 2014 verklaard:

Bijzondere bijstand:

- Financiële transacties:

De post financiële transacties is met €98.632,79 toegenomen. Dit heeft te maken met bijzondere bijstand voor bewindvoering en rechtsbijstand. Deze kosten voor bewindvoering zijn met 38% toegenomen ten opzichte van 2013. Dit is een stijging van € 176.679 naar €244.130. Ook de kosten voor rechtsbijstand zijn verdubbeld tot €53.367. Kosten voor bewindvoering worden alleen vergoed uit de bijzondere bijstand als ze door de rechter zijn opgelegd of als het onderdeel uitmaakt van een schuldhulpverleningstraject. Sinds 1 januari 2014 zijn de criteria die de rechter hanteert versoepeld, het is nu ook mogelijk dat een bewind wordt uitgesproken wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden.

- Directe levensbehoeften € 59.181 meer uitgaven dan in 2013

¹ Een min betekent minder verstrekkingen en een plus betekent meer verstrekkingen

De stijging komt door toename in gebruik in verband met de garantietoeslag² (tijdelijke aanvulling als jongste kind 18 jaar wordt), aanvulling bijstand voor jongeren onder de 21 jaar zie zelfstandig wonen en maaltijdvoorziening.

- Uitstroombevordering €17.859 meer uitgaven dan in 2013

De belangrijkste reden voor deze stijging is dat er meer bijzondere bijstand is aangevraagd voor vervoerskosten.

Minimaregelingen:

Er is in 2014 € 52.291 meer uitgegeven dan in 2013 aan het RDF (Regionaal DeclaratieFonds), RFBU (Regionaal Fonds Buitengewone Uitgaven) voor volwassenen. De oorzaak hiervan is dat het aantal aanvragen toenam.

In 2014 heeft Leergeld Alblasserwaard Vijfheerenlanden haar doelgroep zien groeien. Zo werden er in 2013 nog 744 kinderen geholpen, in 2014 kwam het aantal op 1.003 te staan.

Vooraf in de schoolkosten is een groei te zien ten opzichte van 2013. Dit betekent dat er €38.719 meer werd uitgegeven via Stichting Leergeld.

2.4 Ontwikkeling bereik

Het is opvallend dat de groep minima in de regio een stuk minder is gegroeid dan het beroep op de bijzondere bijstand en het minimabeleid van RSD. De minimascan 2013/2014 laat een stijging van minima van 5,4% in regio zien. Er is 15 % meer uitgegeven aan minimabeleid (betalingen aan klanten) en bijzondere bijstand door RSD. Het gebruik gebaseerd op het aantal verstrekkingen is met 14,2% toegenomen. Dit heeft er waarschijnlijk mee te maken dat het bereik onder de doelgroep is toegenomen en dat er per huishouden meer regelingen zijn aangevraagd.

De intensivering van de samenwerking met diverse maatschappelijke organisaties in de regio zal zeker bijgedragen hebben aan het vergroten van het bereik onder de doelgroep. Voorbeelden van de intensivering van de samenwerking zijn:

- In 2012 is het project vroegsignalering gestart. Dit project heeft als doel vroegsignalering en directe doorverwijzing te stimuleren. Het gaat om organisaties die in aanraking komen met mensen met schulden of mensen die een verhoogd risico lopen op schulden. Deze organisaties kunnen een belangrijke ondersteunende rol spelen met betrekking tot het indienen van een hulpvraag. Niet alleen ten aanzien van schulddienstverlening maar ook met betrekking tot het gebruik van voorliggende voorzieningen (toeslagen), minimaregelingen, bijzondere bijstand, formulierenbrigade etcetera. Jaarlijks worden in het kader van het project vroegsignalering informatiebijeenkomsten georganiseerd voor medewerkers in het maatschappelijk domein. Hierin komt o.a. de werkwijze van onze schulddienstverlening en stichting Leergeld aan bod. Op deze manier worden zoveel mogelijk instanties geïnformeerd over de beschikbare regelingen en dienstverlening. Deelnemers waren ondermeer voedselbanken, Leger des Heils, Mee, Yulius, Rivas, VGZ/woningbouwcoöperaties, leden van de sociale wijkteams.
- Contacten met Servanda, Schuldhulpmaatje, Stichting Welzijn, Humanitas.
- Er is ook een thema bijeenkomst geweest over armoede en schulden waar zowel maatschappelijke organisaties als raadsleden aanwezig waren.
- In 2014 heeft RSD deelgenomen aan twee pilots Sociale Teams.

De Formulierenbrigade speelt een belangrijke rol in vroegsignalering en preventie. Zij wijzen mensen op voorliggende voorzieningen (zoals toeslagen) en minimaregelingen. Meer dan een derde van het totaal aantal hulpvragen heeft betrekking op de minimaregelingen van RSD. Het gaat om 514 van de in totaal 1346 hulpvragen in 2014.

² Deze toeslag is per 1-1-2015 komen te vervallen ivm de Participatiewet.

2.5 Evaluatie inzet extra middelen armoedebestrijding 2014

In 2014 hebben gemeenten via het gemeentefonds extra middelen armoedebestrijding ontvangen. De bedragen per gemeente staan in bijlage 1. Tijdens het DB 26-6-2014 is een voorstel gedaan voor de besteding van deze middelen. Vervolgens is een brief gestuurd naar alle gemeenten namens het Dagelijks Bestuur. Gemeenten zijn verzocht om uniform te besluiten of de RSD AV de middelen aan kan wenden zoals voorgesteld werd in de nota.

Voorstel	Evaluatie
Reservering van de middelen voor een aanvulling op het budget Zorg in verband met de stijging van de kosten bijzondere bijstand en minimaregelingen (mede door stijging van de kosten van beschermingsbewind in verband met verbreding van de doelgroep)	De extra middelen die via het gemeentefonds beschikbaar zijn gekomen voor armoedebestrijding nodig geweest omdat de kosten voor minimabeleid en bijzondere bijstand zijn inderdaad gestegen.
Middelen inzetten om gebruik te maken van de gemeentelijke bevoegdheid om de éénmalige koopkrachttegemoetkoming 2014 ook uit te keren aan minima met een inkomen tot 110 % van het sociaal inkomen.	Het bleek niet nodig om deze middelen in te zetten om gebruik te maken van de gemeentelijke bevoegdheid om de éénmalige koopkracht tegemoetkoming 2014 ook uit te keren aan minima met een inkomen tussen de 100% en 110 % van het sociaal inkomen. Uiteindelijk werd landelijk bepaald dat de koopkrachttegemoetkoming werd uitgekeerd tot 110%. Het budget wat gemeenten ontvingen om de EKT uit te voeren werd hier op aangepast.
Middelen inzetten voor de doorontwikkeling van de preventieprojecten waaronder de ontwikkeling van een digitaal "kind/gezinsloket" en het betrekken van jeugd bij armoedebeleid.	Er is vooralsnog geen specifiek digitaal kind en gezinsloket. Dit staat op de planning voor 2015. In 2014 is de "Manage Your Money" cursus ontwikkeld voor jongeren tussen de 16 en 17 jaar.
Totaal € 263.000	

Conclusie: Uiteindelijk bleken alle extra middelen armoede bestrijding nodig in verband met de stijging van de kosten bijzondere bijstand en minimaregelingen.

3. Vooruitblik minimabeleid, bijzondere bijstand en extra middelen armoede bestrijding 2015

3.1 Verwachte uitgaven en verwacht gebruik regelingen 2015

Vanaf 2015 is er landelijk € 90 miljoen³ per jaar extra beschikbaar voor armoedebestrijding. De bedragen per gemeente staan in bijlage 1.

De gemeenten houden deze extra middelen in eigen beheer. RSD declareert de kosten bij de betreffende gemeenten en ontvangt voorschotten. Uiteindelijk heeft dan aan het eind van het jaar een afrekening plaats van de werkelijke kosten. De begroting van de RSD AV wordt telkens aan het begin van het voorliggende jaar opgesteld. De RSD AV raamt de kosten van bijzondere bijstand op basis van historische uitgaven, statistiekgegevens en de te verwachten ontwikkelingen. De begroting 2015 is in mei 2014 aangeboden aan het Dagelijks Bestuur. Inmiddels is er meer zicht op de te verwachten uitgaven in 2015. De jaarrekening 2014 geeft een beter inzicht dan de raming die tijdens het opstellen van de begroting 2015 werd gemaakt.

Naar verwachting zullen de kosten voor de bijzondere bijstand en minimabeleid eerder stijgen dan dalen:

- De kosten voor bewindvoering (financiële transacties) zullen toenemen. Als er bewindvoering is opgelegd door de rechter dan is dat vaak voor onbepaalde tijd. Er zal dus nauwelijks sprake zijn van uitstroom. Bovendien zijn de criteria die de rechter hanteert of er bewindvoering kan worden opgelegd verruimd sinds 2014. Bovendien zijn de wettelijke tarieven die bewindvoerders rekenen verhoogd met ingang van 2015. Dit is ook te zien in de uitgaven van het eerste kwartaal 2015.
- In het eerste kwartaal is er een stijging te zien bij de voorziening voor wonen. Dit heeft te maken met de huisvesting van voormalig asielzoekers.
- Er wordt over 2015 ook een kostenstijging verwacht in verband met een stijging van het aantal aanvragen bij Stichting Leergeld.
- Gezien de conjuncturele ontwikkeling op dit moment is het niet aannemelijk er in 2015 veel minder inwoners zullen zijn met een laag inkomen dan in 2015.
- De afgelopen jaren is er een stijgende lijn te zien in de kosten van de bijzondere bijstand en minimabeleid. Zie tabel Bestuursrapportage RSD eerste kwartaal.

3.2 Extra middelen armoede bestrijding 2015

In onderstaande tabel is het voorschot 2015 vergeleken met de werkelijke kosten 2014 (jaarrekening 2014). Het is ook opvallend het per gemeente verschilt. De ervaring leert dat het moeilijk is om de uitgaven goed in te schatten. Wel is duidelijk dat het merendeel van de RSD gemeenten de extra middelen grotendeels opgaan aan toegenomen kosten voor bijzondere bijstand en minimabeleid. Als gemeenten de inkomensgrens willen verhogen in 2015 of vergoedingen willen verruimen dan is het budget inclusief de extra middelen niet toereikend. Deze middelen zijn beschikbaar tot en met 2018.

	Voorschot 2015 ⁴	Rekening 2014	verschil voorschot-rekening	extra middelen armoede bestrijding 2015-2018
Giessenlanden	€ 76.000	€ 89.103	€ -13.103	€ 17.167
Gorinchem	€ 810.000	€ 898.100	€ -88.100	€ 148.905
Hardinxveld-	€ 93.000	€ 138.863	€ -45.863	€ 25.902

³ gemeentefonds meicirculaire 2014

⁴ Bij dit voorschot is geen rekening gehouden met de wijziging van de meerjarenbegroting in verband met de begrotingswijziging 2014

Giessendam				
Leerdam	€ 346.000	€ 394.774	€ -48.774	€ 65.716
Lingewaal	€ 96.000	€ 132.153	€ -36.153	€ 19.274
Molenwaard	€ 111.000	€ 195.993	€ -84.993	€ 38.224
Zederik	€ 88.000	€ 94.567	€ -6.567	€ 17.169
RSD	€ 1.620.000	€ 1.943.556	€ -323.556	€ 332.361

3.3 Consequenties verschuiving doelgroep van 110% van de bijstandsnorm 120% van de bijstandsnorm

Voor wat betreft cijfers over de doelgroep met een laag inkomen kunnen we ons enkel baseren op de minimascan van Stimulansz. Deze scan is gemaakt op basis van CBS gegevens.

Minimascan 2014	Aantal huishoudens met een inkomen tot ...% van het sociaal minimum					
	101%	105%	110%	115%	120%	125%
Inkomen uit arbeid	110	120	140	160	180	220
Inkomen uit eigen onderneming	50	50	60	60	70	70
Uitkering werkloosheid	10	10	10	10	10	20
Uitkering ziekte/arbeidsongeschikt	30	60	80	110	120	130
Uitkering ouderdom/nabestaanden	140	210	310	440	560	690
Uitkering sociale voorzieningen	140	160	200	220	240	250
Overig overdrachtsinkomen	0	0	0	0	0	0
Totaal	480	610	800	1000	1180	1380

Bij een verschuiving van 110% naar 120% zou de het aantal huishoudens dat mogelijk recht heeft met 47% stijgen. Opvallend is dat het aantal huishoudens met uitkering ouderdom/nabestaanden veel sterker toeneemt als de inkomensgrens hoger wordt dan de andere groepen. Dit is de groep met een klein pensioen.

In werkelijkheid zullen de uitgaven minder evenredig stijgen dat de doelgroep:

- De minimascan houdt geen rekening met het vermogen.
- Het bereik onder bijstandsgerechtigden (groep tot 101%) gerechtigden is hoger omdat zij bekend zijn met RSD en de beschikbare regelingen.

Het optrekken van de inkomensgrens zal een aanzienlijke stijging van de kosten met zich meebrengen. Niet alle kosten zullen evenredig stijgen met het vergroten van de doelgroep. Dit heeft te maken met een aantal aannames:

- Bepaalde kostensoorten worden voornamelijk gemaakt door uitkeringsgerechtigden. De verhoging van de inkomensgrens naar 120% zal een beperkte invloed hebben op deze kosten. Daarom is uitgegaan van een stijging van 10% van de kosten.
- Voor de collectieve zorgverzekering is een stijging van 10% opgenomen, dit is conform landelijke ervaringscijfers.
- Voor de overige kosten geldt dat er een toename van 30% is aangehouden. De doelgroep (aantal huishoudens) stijgt met 47%. Omdat het bereik onder niet-uitkeringsgerechtigden lager ligt dan onder uitkeringsgerechtigden is uitgegaan van een stijging van 30%.
- Omdat voor de RFBU geldt dat hier veel ouderen gebruik van maken wordt uitgegaan van een stijging van 47%.

Dit geeft het volgende beeld bij een verhoging van de norm naar 120%. We gaan er dan vanuit dat de overige omstandigheden hetzelfde blijven, dus er is alleen rekening gehouden met de doelgroep. De uitgaven van bijzondere bijstand en minimabeleid fluctueren. Bovendien zijn er op basis van het eerste kwartaal een stijging te verwachten van bepaalde kosten.

Tabel Consequenties verschuiving doelgroep van 110% van de bijstandsnorm 120% van de bijstandsnorm (overige omstandigheden blijven gelijk)

Omschrijving									RSD	toename
		Giessenlanden	Gorinchem	H'veld-G'dam	Leerdam	Lingewaal	Molenwaard	Zederik		
bijzondere bijstand	voorziening voor het huishouden	€ -	€ 1.701,80	€ 37,95	€ 136,46	€ 48,59	€ -	€ 192,02	€ 2.116,81	30%
	directe levensbehoeften	€ 753,82	€ 5.065,01	€ 910,08	€ 2.413,66	€ 506,31	€ 740,96	€ 787,02	€ 11.176,86	10%
	financiële transacties	€ 4.360,21	€ 58.892,84	€ 4.716,84	€ 16.644,51	€ 6.452,58	€ 8.663,33	€ 3.885,90	€ 103.616,21	30%
	kosten maatschappelijke zorg	€ 105,65	€ 3.100,49	€ 1.366,07	€ 4.389,96	€ 158,27	€ 908,61	€ 337,50	€ 10.366,55	30%
	medische dienstverlening	€ 60,00	€ 1.248,50	€ 380,23	€ 995,35	€ 345,32	€ 818,47	€ -	€ 3.847,87	30%
	overige kosten	€ 240,00	€ 4.864,02	€ -	€ 257,40	€ 433,26	€ 146,90	€ 197,36	€ 6.138,94	30%
	uitstroombevordering	€ -	€ 2.844,26	€ 1.859,14	€ 6.128,99	€ 106,81	€ 3.128,39	€ 2.733,62	€ 16.801,20	30%
	voorziening voor opvang	€ 60,50	€ 58,18	€ 44,55	€ 28,38	€ -	€ 365,36	€ 123,75	€ 680,71	10%
	voorziening voor wonen	€ 1.616,25	€ 9.535,12	€ 2.887,38	€ 4.216,55	€ 2.586,48	€ 4.747,93	€ 2.158,60	€ 27.748,30	10%
	RDF	€ 2.150,55	€ 27.660,71	€ 4.457,94	€ 11.549,40	€ 6.652,20	€ 5.274,02	€ 3.002,16	€ 60.746,98	30%
	RDF (St. Leergeld)	€ 3.685,52	€ 28.185,23	€ 5.794,46	€ 17.897,24	€ 6.016,43	€ 7.978,02	€ 2.892,53	€ 72.449,43	30%
	RFBU	€ 3.147,12	€ 39.845,19	€ 5.318,99	€ 15.535,85	€ 5.879,70	€ 6.141,96	€ 3.751,07	€ 79.619,88	47%
	collectieve zkv 2012	€ 655,56	€ 6.036,12	€ 886,68	€ 2.171,88	€ 646,92	€ 996,84	€ 563,76	€ 11.957,76	10%
	PC-project	€ 286,13	€ 2.871,61	€ 715,34	€ 2.300,51	€ 1.001,47	€ 1.768,31	€ 429,20	€ 9.372,56	30%
	individuele inkomenstoeslag	€ 1.590,00	€ 15.909,40	€ 2.245,00	€ 7.399,40	€ 1.580,00	€ 2.677,98	€ 1.230,00	€ 32.631,78	10%
		€ 18.711,31	€ 207.818,48	€ 31.620,63	€ 92.065,53	€ 32.414,35	€ 44.357,06	€ 22.284,47	€ 449.271,83	

De stijging van de inkomensgrens van de bijzondere bijstand brengt extra uitvoeringskosten met zich mee. Er zal sprake zijn van een toename van het aantal aanvragen. De doelgroep tussen de 110% en 120% is een doelgroep die niet bekend is bij RSD. Bovendien vergt de afhandeling van aanvragen van deze niet uitkeringsgerechtigden meer tijd. Er moeten dan draagkrachtberekeningen worden gedaan en er moet rekening gehouden worden met diverse inkomstenbronnen.

Uitvoeringskosten: RSD verdeelsleutel op basis van begroting 2015	
5,9%	€ 7.325
42,2%	€ 52.688
9,0%	€ 11.238
19,1%	€ 23.913
6,1%	€ 7.613
12,0%	€ 15.013
5,8%	€ 7.213
100,0%	€ 125.000

3.4 Advies cliëntenraad RSD

De Cliëntenraad RSD heeft het bestuur door middel van brieven geadviseerd over het verschuiven van de inkomensgrens van 110% van de bijstandsnorm naar 120% (zie bijlage). Eind januari werd aangegeven dat het bestuur in het tweede kwartaal van 2015 geïnformeerd zou worden over het effect van een eventuele verhoging, inclusief de ervaringscijfers van het eerste kwartaal 2015.

De suggestie wordt gedaan om een afvaardiging van het bestuur in gesprek te laten gaan met de cliëntenraad na behandeling van dit document.

3.5 Financiële maatwerkvoorziening (Wmo)

Op het moment wordt er door de gemeenten beleid ontwikkeld voor de financiële maatwerkvoorziening. Dit zijn de gelden die in het gemeentefonds zijn opgenomen in verband met het schrappen van de Wtcg (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten) / CER (Compensatie Eigen Risico) middelen. Optioneel kunnen deze middelen worden ingezet via de Collectieve Ziektekosten verzekering of via RFBU (Regionaal Fonds Buitengewone Uitgaven). Er zijn ook andere opties mogelijk via de Wmo.

Optioneel kunnen deze middelen worden ingezet voor de verhoging van de inkomensgrens voor een regeling voor chronisch zieken en gehandicapten, de huidige RFBU. Ook de verhoging van de inkomensgrens van 110% naar 120% van de collectieve zorgverzekering behoort tot de mogelijkheden.

De besluitvorming loopt via Portefeuillehoudersoverleg Sociaal en de colleges. Cliëntenraad RSD wordt hier bij betrokken.

4. Conclusie

Op de onderdelen RFBU (regeling voor chronisch zieken en gehandicapten) en de collectieve ziektenkostenverzekering (voor de hele doelgroep die gebruik maakt van de collectieve zorgverzekering) is een verhoging mogelijk naar de 120%. Dit kan bekostigd worden uit de middelen die beschikbaar zijn voor de financiële maatwerkvoorziening. Besluitvorming vindt deze zomer plaats in de colleges.

Voor de overige minimaregelingen en bijzondere bijstand is het advies om de 110% inkomensgrens te handhaven.

- Een verhoging naar 120% geeft een aanzienlijke stijging van de kosten terwijl de kosten voor het huidige beleid stijgen. De extra middelen armoedebeleid zijn nodig om de stijging van de kosten op te vangen,
- op deze manier wordt een kwalitatief goed minimabeleid gegarandeerd voor de doelgroep onder de 110%. Een versobering van het beleid om de doelgroep te vergroten naar 120% is niet gewenst.

Bijlage 1:
Inzet extra middelen intensivering armoede beleid 2015 tot en met 2018

Extra middelen intensivering armoede beleid uitgesplitst per gemeente:

	A 2014	B Toevoeging 2015 en verder	A+B Totaal structureel tot en met 2018 (per jaar)
Giessenlanden	€ 13.581,00	€ 3.586,40	€ 17.167,40
Gorinchem	€ 117.906,00	€ 30.999,47	€ 148.905,47
H-G	€ 20.476,00	€ 5.426,98	€ 25.902,98
Leerdam	€ 52.021,00	€ 13.695,67	€ 65.716,67
Lingewaal	€ 15.266,00	€ 4.008,90	€ 19.274,90
Molenwaard	€ 30.242,00	€ 7.982,73	€ 38.224,73
Zederik	€ 13.577,00	€ 3.592,07	€ 17.169,07
Totaal	€ 263.069,00	69.292,23	€ 332.361

Bijlage 2 Adviezen Cliëntenraad RSD

CLIENTENRAAD RSD KB AV
POSTBUS 3090
4200 EB GORINCHEM
Tel 06-17966340
info@clienraadrsv.nl
www.clienraadrsv.nl

Cliëntenraad RSD KB AV

U staat er niet alleen voor

RSD
t.a.v. het Bestuur
Postbus 50
4200AB Gorinchem

Gorinchem, 15 december 2014

Geacht Bestuur,

Onder verwijzing naar uw brieven van 13 en 24 november 2014, brieven waar in u o.a. reageert op onze adviezen welke een relatie hebben tot de wet Werk en Bijstand het volgende:

110 of 120%

U schrijft in uw brief van 13 november dat er als gevolg van het ingezette overheidsbeleid sprake is van forse bezuinigingen. De huidige situatie is in zijn soort *uniek* te noemen.

Dit gegeven onderschrijft de Cliëntenraad.

Des te meer vraagt het overheidsbeleid waarvan u een onmiskenbaar onderdeel uitmaakt ook om *unieke* maatregelen.

U bevestigt eveneens in de brief van de 13^e dat steeds meer gezinnen problemen hebben om rond te komen waaronder ook gezinnen met een inkomen boven de 110 procentnorm.

Uit uw bestuursrapportages blijkt ook dat steeds meer huishoudens een beroep doen op schuldhulpverlening, een ontwikkeling die zorgen baart. Uit uw brief van de 24^e geeft u aan dat er een onderzoek in 2015 wordt gestart met een verantwoording daarvan in het tweede kwartaal 2015. Dit betreft dan de *verhoging van 110 naar 120%*

De Cliëntenraad is van mening dat een onderzoek uiterlijk in maart 2015 kan zijn afgerond. En dat u eveneens gemeenteraden gedocumenteerd verslag doet.

De Cliëntenraad verwacht dat wij bij de ins en outs nadrukkelijk betrokken worden.

In uw vergadering van het algemeen bestuur van 20 november 2014 waar meerdere leden van de Cliëntenraad aanwezig waren werd gezegd dat zo mogelijk met terugwerkende kracht de norm van 120% aan de orde kon zijn.

In uw brief vinden we hiervan niets terug!

Erkentelijk

De Cliëntenraad is u erkentelijk voor het feit dat u mogelijkheden tot inkomensverbetering onderzoekt met betrekking tot de mensen wiens belangen wij behartigen.

Wij merken hierbij op dat wij hopen dat onze indruk fout is dat de verhoging naar 120% meer een zaak is van een sluitpost zijn in de gemeentelijke begrotingen dan compassie bij de doelgroep.

Nogmaals willen wij benadrukken dat (als voorbeeld) kinderen geen nadelen mogen ondervinden van een (te) laag inkomen van ouders / verzorgers.

100 miljoen extra voor armoedebeleid

Er komt 100 miljoen euro beschikbaar voor de bestrijding van armoede en schulden. Effectief armoedebeleid is noodzakelijk om niemand buiten de boot te laten vallen. De extra middelen gaan naar de gemeenten.

Deze extra middelen kunnen ingezet worden t.b.v. de doelgroep.

De passage in uw brief van de 24^e dat het minimabeleid uw autonome bevoegdheid is nemen wij voor kennisgeving aan alhoewel dit een dooddoener is. Of is dit een aanwijzing voor gemeenteraden om zich vooral niet betrokken te weten bij armoedebeleid!

Juist nu het SCP in haar jaarlijkse verantwoording, inzicht geeft in de positie van huishoudens die moeten leven van inkomen rond of beneden het sociaal minimum, zou dit gegeven ook uw beleid moeten beïnvloeden. Uw opmerking dat bij het afwijken van uw beleid kosten van verwerking bij een gemeente die dat waagt in rekening te brengen vinden wij ongepast. Immers het gaat om afwegingen van belangen en waar een gemeenteraad haar prioriteiten stelt.

Het had passend geweest om na consulteren van gemeenteraden en Cliëntenraad uw beleid te formaliseren.

Nu is het meer van er mogen geen kikkers uit de (uw) kruiwagen springen.

Gemeentelijke ombudsman

De landelijke Cliëntenraad bepleit een goede onafhankelijke klachtenregeling en ook dat gemeenten afzonderlijk dan wel gezamenlijk een gemeentelijke ombudsman aan stellen.

Nu is er een interne regeling bij de RSD met een mogelijke vervolg procedure bij de nationale ombudsman. De Cliëntenraad bepleit het instellen van een gemeentelijke ombudsman. We verwachten dat de drempel om zaken -met betrekking tot de veranderingen in het sociale domein en de gevolgen daarvan- aan te kaarten bij een ombudsman speciaal aangesteld voor de aangesloten gemeenten bij de RSD beduidend lager zal zijn dan bij de nationale ombudsman.

Uw bestuur geeft in de brief van de 13^e aan dat u geen beslissingsbevoegdheid in deze heeft. U geeft aan dat wij ons verzoek dienen te richten aan de gemeenten.

Omdat dit schrijven per gelijke post wordt gestuurd aan de griffie en colleges van de aangesloten gemeenten gaan wij er vanuit dat dit verzoek onderwerp van bespreking zal zijn in de genoemde gremia.

Hoogachtend,

Mevrouw M.Stolker
Secretaris Cliëntenraad

cc:

Raadleden van de deelnemende gemeenten
Colleges van B&W van de deelnemende gemeenten

ADVIES CLIENTENRAAD

30 oktober 2014

Inleiding

Op 30 oktober jl. heeft er een cliëntenraadsvergadering plaatsgevonden in verband met advisering ten aanzien van het vaststellen van verordeningen, beleidsregels enz. m.b.t. de komende wetswijzigingen. De cliëntenraad wenst haar zienswijze ten aanzien van de nader te noemen onderwerpen aan het RSD AV bestuur middels deze weg kenbaar te maken.

Gemeentelijke ombudsman

De cliëntenraad is van mening dat er een gemeentelijke ombudsman aangesteld dient te worden, al dan niet samen met de overige aangesloten gemeenten. De cliëntenraad verwacht dat de drempel om zaken -met betrekking tot de veranderingen in het sociaal domein- aan te kaarten bij een ombudsman speciaal aangesteld voor onze gemeente(n) beduidend lager zal zijn dan dat dit bij de nationale ombudsman het geval is. Er zal tevens/immers meer vertrouwen zijn in de aan te stellen gemeentelijke ombudsman aangezien deze zich kan focussen op één (c.q. een beperkt aantal) gemeente(n): dicht bij onze burgers.

Uitsmeren van een maatregel in verband met schending van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen

De cliëntenraad adviseert het bestuur om een verlaging van 100% die wordt opgelegd in verband met de schending van een geüniformeerde arbeidsverplichting altijd uit te smeren over 3 maanden.

Inkomensnorm van 120%

De cliëntenraad adviseert het bestuur de inkomensgrens vast te stellen op 120% van de betreffende bijstandsnorm in plaats van 110%. De cliëntenraad heeft ten aanzien van dit advies een schriftelijke reactie voor het bestuur opgesteld (zie bijlage).

Aandacht voor goede informatieverstrekking

In verband met alle komende wijzigingen adviseert de cliëntenraad in te zetten op een goede informatieverstrekking aan inwoners van onze regio.

Aandacht voor formatie

De cliëntenraad adviseert het bestuur aandacht te houden voor voldoende formatie om alle werkzaamheden uit te voeren zodat een goede dienstverlening voor klanten gewaarborgd blijft.

Gorinchem, 4 november 2014

Geachte heer, mevrouw,

Langs deze weg vragen wij uw aandacht voor het volgende:

Onlangs is er een bijeenkomst geweest van de Cliëntenraad van de RSD KB AV met een afvaardiging van de RSD. Er zijn toen 15 verordeningen besproken en becommentarieerd.

De punten die meegenomen worden naar het DB van de RSD treft u als bijlage 3 aan.

Het punt dat ons zeer grote zorgen baarde, was met name de inkomensnorm: het voorstel van de RSD is deze norm op 110 % te houden. Dit terwijl er beleidsvrijheid is om naar 120% (maar ook naar 100 % of 130 %)te gaan. Wij als Cliëntenraad hebben met argumenten aangegeven waarom wij van mening zijn dat de 120 % haalbaar is (bijlage 2).

Ook willen wij u attenderen op het volgende: er zijn signalen die op zijn zachts gezegd verontrustend genoemd mogen worden, namelijk:

Veel raadsleden zijn nog niet op de hoogte van het gegeven dat de 110% niet terugkeert in de Participatiewet en dat gemeenten bij verordening een inkomensgrens mogen bepalen die hoger of lager is dan de 110 % die thans als inkomensgrens wettelijk is bepaald.

Amsterdam, maar ook andere gemeenten, heeft ervoor gekozen naar de 120 % te gaan. Wij sturen als bijlage een krantenartikel waaruit duidelijk wordt wat de argumenten van wethouder Vliegenthart hierbij zijn geweest en hopen dat ook u deze weg wilt volgen (bijlage 1).

Dit alles betekent geenszins dat de overige aandachtspunten en adviezen van de Cliëntenraad niet belangrijk zouden zijn.

Wij vragen u vriendelijk onze punten mee te nemen met betrekking tot de besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Marian Stolker

Secretaris Cliëntenraad RSD KB AV

Bijlagen:

1. Krantenartikel Amsterdam
2. Armoedebeleid (advies Cliëntenraad m.b.t. de 120 %)
3. Adviezen Cliëntenraad t.a.v. de verordeningen

ARMOEDEBELEID

De cliëntenraad van de RSD heeft in haar vergadering van 27 oktober 2014 het volgende besproken en vastgesteld. De bedoeling van deze notitie is het dagelijks en algemeen bestuur van de RSD een advies te geven in het kader van het armoedebeleid ingevolge het recht van de cliëntenraad daartoe.

Het armoedebeleid

Amsterdam is een van de gemeenten die in het kader van armoedebeleid de inkomensgrens van het sociaal minimum zelf vast stelt op 120 procent.

Intussen doen dit steeds meer gemeenten.

Gemeenten mogen dus zelf weer de inkomensgrens vaststellen.

Gemeenten in AV verband hanteren bij het bepalen van het recht op minimavoorzieningen de grens van 110%.

Gemeenten zijn vrij om de grens op 120% vast te stellen.

120% van het wettelijk sociaal minimum.

Het NIBUD heeft onderzocht dat huishoudens met een inkomen boven rond de 110 procent moeilijk kunnen rondkomen met hun inkomen.

Niet voor niets en spijtig genoeg floreren voedselbanken.

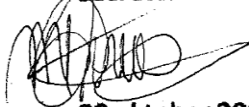
Vooraf voor o.a. kinderen is het noodzakelijk dat zij niet de rekening betalen voor het lage inkomen van ouders.

Met het verhogen van de 110 procent grens naar 120 procent kunnen o.a. ouders en kinderen uit hun sociale isolement komen.

Tenslotte vraagt de cliëntenraad uw uitgebreide schriftelijke reactie op ons advies.

Wij vertrouwen erop dat u maximaal uw invloed zal uitoefenen om armoede onder de inwoners van onze Regio te verminderen.

Secretaris

30 oktober 2014

voorzitter

